

PRESSMEDDELANDE

Dalsland har en stabil grund – och behöver nu ta steg för att möta framtiden

En ny gedigen kapacitetsanalys av kommunerna i Dalslandssamverkan visar att kommunerna levererar välfärdstjänster med god kvalitet och står på en stabil grund – men också att omfattande förändringar krävs för att möta framtidens behov.

Regeringskansliet har gett Dalslandssamverkan i uppdrag att ta fram kapacitetsanalyser för Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål. Arbetet har genomförts av Gidenstam Utveckling AB i samarbete med forskare från Centrum för kommunstrategiska studier på Linköpings universitet, i nära samverkan med de berörda kommunerna.

Rapporten pekar på flera tydliga styrkor. Kommunerna håller en kvalitet i sina verksamheter som ligger i nivå med rikssnittet. Den lilla kommunens närhet ger korta beslutsvägar, god överblick och nära dialog mellan politiker, tjänstepersoner och invånare.

Dessutom finns en väl etablerad samverkan mellan kommunerna, som stärker både kompetens och robusthet.

– Vi tror på Dalsland och vi har en stark grund att bygga vidare på. Det som fungerar idag är viktigt att värna, samtidigt som vi behöver utveckla vårt arbetssätt inför framtiden, säger Andreas Nilsson, ordförande under 2026 i samverkansrådet i Dalsland samt kommunstyrelsens ordförande i Dals-Eds kommun.

Samtidigt är utmaningarna tydliga – och i vissa fall omfattande

Befolkningsutvecklingen i Dalsland väntas vara negativ de kommande åren, samtidigt som andelen äldre ökar kraftigt och antalet barn och unga minskar. Det innebär att behovet av välfärdstjänster förändras i grunden: mindre behov av skola och barnomsorg, och större behov av äldreomsorg.

Utvecklingen sätter press på både ekonomi och organisation. Redan idag ligger kostnaderna i flera verksamheter över genomsnittet, samtidigt som de ekonomiska marginalerna framåt är små.

– Det här innebär att vi behöver göra aktiva val. Vi kan inte fortsätta göra allt som idag, utan måste prioritera och anpassa verksamheten efter hur behoven faktiskt ser ut framöver, säger Jan-Erik Samuelsson, kommundirektör i Åmåls kommun.

Analysen lyfter också behovet av att stärka kommunernas förmåga att arbeta långsiktigt. I dag präglas verksamheterna i hög grad av att hantera löpande behov, medan tid och resurser för analys, uppföljning och utveckling är mycket begränsade.

Samverkan pekas ut som en avgörande framgångsfaktor. Dalslandskommunerna samarbetar redan inom många områden, men behöver i högre grad utveckla en gemensam riktning och mer strukturerade former för samverkan.

– *Genom att arbeta mer tillsammans kan vi minska sårbarheten, stärka kompetensen och bättre klara vårt uppdrag även i framtiden menar kommundirektörerna i Dalslandssamverkan.*

Sammanfattningsvis visar analysen att kommunerna har goda förutsättningar att klara framtidens välfärd – men att det kräver tydligare prioriteringar, ökad samverkan och mod att ställa om i tid.

– *Många små och krympande kommuner har väldigt slimmade organisationer. Utrymmet för analys och uppföljning finns inte. Här behöver man bli bättre på att jobba kommunövergripande. Dessutom behöver staten gå in med ett extra kunskapsstöd, säger Josefina Syssner, Professor och föreståndare på Centrum för kommunstrategiska studier, CKS på Linköpings Universitet.*

Kontaktuppgifter

Kommun	Kommunstyrelse ordförande	Kommundirektör/kommunchef
Bengtstors	Per Eriksson (S) Per.eriksson@bengtstors.se	Håkan Sundberg Hakan.sundberg@bengtstors.se
Dals-Ed	Andreas Nilsson (M) Andreas.nilsson@dalsed.se	Jonas Olsson Jonas.Olsson@dalsed.se
Färgelanda	Christoffer Wallin (SD) Christoffer.wallin@pol.fargelanda.se	Katrin Siverby Katrin.siverby@fargelanda.se
Mellerud	Ludwig Mossberg (M) Ludwig.mossberg@mellerud.se	Carina Johansson Carina.johansson@mellerud.se
Åmål	Michael Karlsson (M) Michael.k.karlsson@amal.se	Jan-Erik Samuelsson Jan-erik.samuelsson@amal.se

Josefina Syssner

Professor vid Centrum för kommunstrategiska studier

josefina.syssner@liu.se

Kapacitetsanalys Dalsland

- Omfattar fem kommuner: Bengtstors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål
- Genomförd på uppdrag av Regeringskansliet
- Framtagen av Gidenstam Utveckling AB i samarbete med CKS på Linköpings universitet
- Analyserar styrning, drift och utveckling
- Fokus på kommunernas förmåga fram till 2035

Dalslandssamverkan

Dalslandssamverkan är ett samarbete mellan kommunerna i Bengtstors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål. Syftet är att stärka den gemensamma kapaciteten och minska sårbarheten genom att dela resurser, kompetens och utveckla verksamheter tillsammans. Samverkan är formaliserad genom en gemensam avsiktsförklaring. Ett samverkansråd med kommunstyrelsens ordförande och oppositionsråd från varje kommun träffas regelbundet för att diskutera inriktningen. Rådet fattar inga beslut – dessa tas i respektive kommun.